

ศาสตร์และศิลป์แห่งเจ้าฟ้า เพื่อประชาและแผ่นดิน สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี มีพระปณิธานอันแน่วแน่ที่จะทรงสืบสานตามพระราชปณิธานใน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการประกอบพระกรณียกิจงานนันทนาการเพื่อประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และนับตั้งแต่ที่ทรงตัดสินใจพระทัยเลือกศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นศาสตร์ที่มีบทบาทสำคัญในการนำองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศให้ครอบคลุมทุกมิติ

ขณะเดียวกันทรงใช้พระอัจฉริยภาพด้านศิลปะและการดนตรี ที่ทรงได้รับการปลูกฝังความเป็นศิลปินมาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ จนก่อเกิดเป็นผลงานหลากหลายรูปแบบที่จะนำไปสู่คุณูปการ อันยิ่งใหญ่แก่ประชาชนผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาสทั่วประเทศในพระกรณียกิจ ด้านสาธารณสุขต่างๆ ตลอดจนเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างมิตรประเทศที่มีอยู่แล้วให้แน่นแฟ้นและสร้างมิตรใหม่ให้เกิดขึ้นแก่ประเทศเป็นอย่างดีด้วยพระปณิธานอันมุ่งมั่นในการนำความรู้ความ

ไวรัสโควิด-19 อย่างเร่งด่วน และมีพระวิจยัญให้คณะนักวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ทำการวิจัยและพัฒนายาที่มีศักยภาพในการรักษาโรคโควิด-19 ด้วยทรงเล็งเห็นว่าการบริหารจัดการการระบาดของโรค จำเป็นต้องใช้ทั้งการป้องกันด้วยวัคซีน และการรักษาด้วยยาที่มีประสิทธิภาพสูงควบคู่กัน โดยทรงประสบความสำเร็จในการสังเคราะห์ด้วยยา “Molnupiravir” (โมลนูพิราเวียร์) และยาจากพืชสมุนไพรอย่าง สารสกัดและผงฟ้าทะลายโจร จากการพัฒนายาจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ พร้อมทั้งได้พระราชทานเทคโนโลยีการสังเคราะห์ยานี้ให้แก่กระทรวงสาธารณสุข เมื่อ พ.ศ.2564 สำหรับนำไปต่อยอดการผลิตในระดับอุตสาหกรรม ด้วยพระนโยบายส่งเสริมการใช้สารสกัดธรรมชาติจากพืชและสมุนไพรไทย ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงยาที่มีคุณภาพ และราคาไม่แพง

ด้วยเหตุนี้ จึงทรงตระหนักถึงความสำคัญที่ประเทศไทย จำเป็นต้องมีความมั่นคงทางยาทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต ที่มีประสิทธิภาพสูง จึงมีพระปณิธานมุ่งมั่นในการวางรากฐานเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านยาให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ โดยทรงเล็งเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วน ที่จะต้องผลิตบุคลากรด้านงานวิจัยที่มีศักยภาพอย่างเพียงพอ และเพิ่มขีดความสามารถสำหรับการคิดค้นพัฒนายาประเภทต่างๆ ให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อให้ประเทศไทยก้าวสู่ความมั่นคงทางด้านยา

ก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ กอปรกับการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะและการดนตรีอย่างเกื้อกูลกัน จะเป็นพลังสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และประเทศชาติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้โดยเร็ว ดังพระดำรัสในโอกาสให้กระทรวงวัฒนธรรม (คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติวชิรศิลป์) เข้าเฝ้า เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ.2563 ณ พระตำหนักจักรีนฤภัท ความตอนหนึ่งว่า...

“...วิทยาศาสตร์เป็นส่วนที่ระดับประเทศองประเทศ ในระหว่างที่ประเทศเดือดร้อน ศิลปะก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ผสมผสานกันสองสาขา เพื่อนำมาสู่การช่วยเหลือราษฎรในยามที่ประชาชนลำบาก...”

นับตั้งแต่การก่อตั้งสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พุทธศักราช 2530 องค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ทรงตั้งมั่นในพระปณิธานอันแน่วแน่ตามรอยเบื้องพระยุคลบาทของสมเด็จพระบรมชนกนาถ อย่างเป็นรูปธรรม และทรงนำอ้อมนำแนวพระราชดำริ **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”** มาใช้เป็นหลักและแนวทางการทรงงาน พร้อมกับทรงวางพระนโยบายให้สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เป็นศูนย์กลางแห่งความร่วมมือการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการดำเนินงานวิจัยทั้งในระดับพื้นฐานและการประยุกต์ใช้ โดยมุ่งเน้นงานวิจัยด้านเคมี ด้านชีวการแพทย์ ด้านพิษวิทยา สิ่งแวดล้อม และอนามัยสิ่งแวดล้อม ที่จะมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาระบบด้านการแพทย์ การสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมของประเทศ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ตลอดระยะเวลาการทรงงานกว่า 3 ทศวรรษ ที่ทรงอุทิศพระองค์ทุ่มเทกับการศึกษา ค้นคว้า และพัฒนางานวิจัย วิชาการ วิทยาศาสตร์การแพทย์ รวมถึงการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ผ่านการศึกษาและงานวิจัยด้านต่างๆ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาด้าน

วันศุกร์ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

การแพทย์และการสาธารณสุขให้แก่ประเทศ โดยทรงมุ่งเน้นด้านการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพของประชาชนเป็นสำคัญ ด้วยทรงถือเป็นพลังขับเคลื่อนหลักในการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศชาติ ซึ่งการดำเนินงานวิจัยของสถาบันฯ ตามพระนโยบาย จึงให้ความสำคัญแก่งานวิจัยที่ศึกษาผลกระทบของปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่มีต่อสุขภาพ และการคิดค้นพัฒนาด้วยยาใหม่จากสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติของไทย รวมทั้งการศึกษาสารที่มีฤทธิ์ยับยั้งเซลล์มะเร็งและกลไกการออกฤทธิ์ รวมทั้งการสังเคราะห์สารเคมีที่ได้จากสารสกัดในผลิตภัณฑ์ธรรมชาติที่มีคุณสมบัติทางยา ซึ่งมีปริมาณน้อยให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นในห้องปฏิบัติการ เพื่อนำมาใช้ศึกษาและพัฒนาเป็นยารักษาโรคต่อไปได้

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานวิจัยหลากหลายด้านที่ผ่านมา ล้วนเป็นประโยชน์ต่อการนำไปสู่นโยบายของประเทศในการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพ เพื่อเฝ้าระวังป้องกันและลดอัตราความเสี่ยงของการเกิดโรคต่างๆ ขึ้นได้ในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “โรคมะเร็ง” จึงทรงแสวงหาความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับสถาบันชั้นนำด้านวิทยาศาสตร์ของโลกอยู่เสมอ สำหรับเป็นแนวทางแก่สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตผลงานวิจัย

และพัฒนายาชีววัตถุที่ได้มาตรฐาน เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงยาที่จำเป็นในระบบสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ด้วยพระปรีชาสามารถและพระวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทรงนำนักวิจัยของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ ประสบความสำเร็จในการวิจัย พัฒนา และผลิตยาชีววัตถุคล้ายคลึง “ทราสทูซุมบ” (trastuzumab) ที่ใช้รักษาโรคมะเร็งเต้านม และมะเร็งชนิดอื่นๆ แบบมุ่งเป้า นับเป็นนวัตกรรมด้านยาชีววัตถุชนิดแรกของประเทศไทย โดยทีมนักวิจัยไทย ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำโดยไม่พึ่งพาการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากต่างประเทศ ปัจจุบันสามารถขยายการผลิตสู่ระดับการนำไปใช้ได้จริง ทำให้คนไทยสามารถเข้าถึงยารักษาโรคมะเร็งได้ง่ายขึ้น เพราะเป็นยาที่ผลิตได้เองภายในประเทศ อันเป็นการเพิ่มความมั่นคงทางยาได้อย่างยั่งยืน ซึ่งยาชีววัตถุคล้ายคลึง “trastuzumab” ได้รับการขึ้นทะเบียนตำรับยาจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2568 ในชื่อพระราชทานว่า “HERDARA”

ตลอดจนเมื่อครั้งที่ทั่วโลกเกิดภัยคุกคามจากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้ทรงติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด พร้อมทรงเพียรพยายามหาวิธีแก้ไขปัญหการแพร่ระบาดของโรค จึงทรงริเริ่มการวิจัยเพื่อสังเคราะห์ยาต้าน

ที่มีนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าและยั่งยืน จึงพระราชทานพระนโยบายให้สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ จัดตั้ง “ศูนย์วิจัยและพัฒนาชีววัตถุ” (Center for Biologics Research and Development : CBD) ที่มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนายาอย่างครบวงจร ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาในระดับเซลล์ต้นแบบ ไปจนถึงการพัฒนากระบวนการผลิตในปริมาณต่างๆ การควบคุมคุณภาพและการควบคุมการผลิตที่ได้มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) เพื่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของการพัฒนาและผลิตยาชีววัตถุที่มีคุณภาพ และราคาที่เหมาะสมให้แก่ประชาชนชาวไทย

องค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์มีเพียงพระปรีชาสามารถอันเป็นเลิศในศาสตร์แห่งการพัฒนางานวิทยาศาสตร์ แต่พระองค์ยังมีพระอัจฉริยภาพอย่างสูงในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งด้านทัศนศิลป์ คีตศิลป์ และวรรณศิลป์ ด้วยพระทัยรักในงานศิลปะและเล็งเห็นความสำคัญมาตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ องค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ทรงจัดสรรเวลา ส่วนพระองค์เพื่อการสร้างสรรคผลงานด้านศิลปะในหลากหลายรูปแบบ เพื่อที่จะต่อยอดผลงานสู่การช่วยเหลือผู้ป่วย ผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส ภายใต้โครงการหารายได้สมทบทุนมูลนิธิในพระดำริ อยู่เสมอ นอกจากนั้น ทรงมุ่งมั่นศึกษางานศิลปะและฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง จนกระทั่งทรงสำเร็จการศึกษาระดับสูงสุดทางด้านศิลปะ เมื่อ พ.ศ.2563 นับเป็นเจ้าฟ้าพระองค์แรกในประวัติศาสตร์ของพระราชวงศ์ไทยที่ทรงสำเร็จการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้วยพระวิริยอุตสาหะอย่างแรงกล้าควบคู่ไปกับการทรงงานและการปฏิบัติพระกรณียกิจงานนันทนาการ

แนวหน้า
ว่าโรด